

ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕРЕКЛАДАЧА ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розглянуто проблему набуття студентами практичного досвіду у використанні електронних ресурсів та нових інформаційних технологій для оптимізації процесу перекладу, яка трактується як головна особливість формування професійної компетентності сучасного перекладача засобами інтерактивних технологій.

Ключові слова: електронні ресурси, інформаційні технології, інтерактивні технології, професійна компетентність перекладача, формування.

С. Сисоева зазначає, що існує цілий ряд чинників, які зумовлюють розвиток і модернізацію системи освіти в умовах соціально-економічних трансформацій сучасного суспільства, однак виділяє з них чотири, які вважає головними й взаємопов'язаними:

- 1) швидкозмінність і швидкоплинність процесів суспільного розвитку;
- 2) соціально-економічні трансформації в суспільстві, які призвели до появи принципово нового для нашої економіки й соціального буття явища – ринку праці;
- 3) процеси глобалізації, які відгукнулися інтеграційними тенденціями в освіті;
- 4) інформаційний “вибух” у суспільстві, зумовлений появою нових інформаційних технологій і мультимедіа [1, с. 9].

Для того, щоб відповісти на вищезазначені виклики, сучасного перекладача необхідно озброїти знаннями не лише в галузі лінгвістики, психології, культурології, а й навчити використовувати комп'ютер як один із головних засобів підвищення ефективності праці, досягнення високого рівня розвитку технічного компонента професійно-пізнавальної компетенції, що, у свою чергу, приводить до формування професійної компетентності перекладача. У наш час відбувається активна інформатизація системи освіти, реалізація якої відбувається шляхом:

- 1) насичення навчальних закладів технічними та апаратними засобами навчання, що базуються на нових інформаційних технологіях;
- 2) розвитку й удосконалення прикладного загального та спеціального навчального програмного забезпечення;
- 3) підвищення інформаційної культури педагогічних кадрів, навчання їх навичок застосування комп'ютерів у практичній освітній діяльності;
- 4) розробки нових ІКТ навчання [2, с. 92].

Однак навичок середньостатистичного користувача виявляється мало. Сучасний перекладач повинен уміти користуватись не лише офісними програмами, а й упевнено володіти техніками використання електронних словників, САТ-

програмами (програмами перекладу за допомогою комп'ютера), електронними перекладачами, програмами верстки готових текстів, графічних редакторів тощо. Таке програмне забезпечення здатне значною мірою полегшити та прискорити процес перекладу, проте для його ефективного використання майбутній перекладач повинен пройти певну підготовку. У зв'язку із цим набуття студентами – майбутніми перекладачами практичного досвіду у використанні сучасних електронних ресурсів та нових інформаційних технологій, які допомагають оптимізувати процес перекладу, ми вважаємо однією з головних особливостей процесу формування професійної компетентності сучасного перекладача, а інтерактивні технології – ключовим засобом досягнення цієї мети.

Головним завданням інтерактивного навчання у ВНЗ, на думку І. Мельничук [3, с. 204], є створення викладачем таких умов професійної підготовки, за яких кожен студент відчуватиме свою успішність, інтелектуальну спроможність, зреалізованість природного потенціалу, самостійно здобуватиме знання й конструюватиме власну професійну компетентність у процесі фахового зростання. Саме такого результату ми намагались досягти, застосовуючи інтерактивні технології в процесі підготовки майбутніх перекладачів до майбутньої професійної діяльності.

Досліджуючи основні недоліки підготовки майбутніх перекладачів засобами інформаційно-комп'ютерних технологій, О. Мацюк визначила, що на загальну результативність та ефективність процесу навчання негативно впливають такі чинники:

- 1) стихійність, епізодичність використання ІКТ у практичній роботі зі студентами;
- 2) незнання програмних продуктів та можливостей ІКТ для професійної діяльності перекладача;
- 3) неактивне використання ІКТ з боку викладачів;
- 4) відсутність програмного забезпечення, яке б використовувалося в процесі професійної підготовки перекладачів;
- 5) неспроможність інтегрувати знання й уміння з ІКТ та перекладацьких дисциплін для вирішення професійних завдань;
- 6) неусвідомлення цінності ІКТ та відсутність потреби використовувати технології в перекладацькій діяльності [4, с. 72–73].

Проте, як виявилось у результаті нашого дослідження, негативний вплив більшості цих чинників можна подолати за допомогою:

- 1) активного практичного ознайомлення студентів із сучасними електронними ресурсами та новими інформаційними технологіями, які допомагають оптимізувати процес перекладу, що, у свою чергу, створює мотивацію до подальшого використання студентами таких ресурсів, оскільки вони значно прискорюють і полегшують виконання перекладів, які студенти здійснюють у процесі вивчення фахових дисциплін;
- 2) використання для цього ресурсів мережі Інтернет, де наявні як перевірені часом розробки, так і найновіші (з описом, інструкціями, відгуками користувачів, а інколи й з пробними версіями).

Метою статті є висвітлення шляхів набуття студентами майбутніми перекладачами практичного досвіду у використанні електронних ресурсів та но-

вих інформаційних технологій для оптимізації процесу перекладу з метою формування професійної компетентності засобами інтерактивних технологій.

Програмне забезпечення перекладацької діяльності має майже столітню історію розвитку. Його прототипом вважають машину для вибору та друку слів у перекладі з однієї мови на іншу, яку запатентував російський винахідник П. Смірнов-Троянський ще в 1933 р., проте найбільшого поширення та розвитку воно набуло саме протягом останнього десятиліття, що й зумовлює таку гостру сьогоденну потребу в його оволодінні майбутніми перекладачами. Т.І. Коваль до програмного забезпечення перекладацької діяльності зараховує “сукупність програм, процедур, правил і документації для забезпечення роботи комп’ютера та мережних засобів” [5, с. 27] і розподіляє його на програмне системне та прикладне програмне забезпечення.

Системне програмне забезпечення – це набір програм, що виконують базові функції для організації процесу пошуку та обробки даних, обслуговування складових комп’ютера й надають користувачу зручні способи діалогу. Прикладне програмне забезпечення – це комплекс прикладних програм, за допомогою яких перекладач виконує управлінські, творчі, перекладацькі, навчальні та інші завдання. До прикладного програмного забезпечення належать текстові процесори, графічні редактори, системне управління базами даних, електронні таблиці, веб-редактори, системи автоматичного перекладу, електронні словники тощо [5, с. 27].

Огляд та аналіз сучасного прикладного програмного забезпечення перекладацької діяльності виявив, що його можна розподілити на системи машинного перекладу та перекладацькі інструменти, які використовуються в трьох основних варіантах за співвідношенням участі в тандемі “людина – машина”:

- 1) переклад без участі людини;
- 2) переклад із частковою участю людини;
- 3) переклад вручну за допомогою електронних засобів.

Системи машинного перекладу, розробники яких намагались повністю усунути перекладача з процесу перекладу, здебільшого розвивались на основі трьох підходів: заснованого на правилах, статистичного та заснованого на прикладах або ж їх поєднанні; вони набули втілення в різних продуктах для автоматизованого перекладу, які призначені для різних категорій потенційних користувачів:

- 1) для широкого загалу (наприклад “Google Translate”, “Systran 7 Home Translator”);
- 2) для корпоративного користування (наприклад “Promt NET Professional”);
- 3) для професійних перекладачів (наприклад “PT 2008 Professional”);
- 4) для тих, хто займається перекладом веб-сайтів (наприклад “Inter Tran Web Site Translation Server”, “Systran Web Translator”);
- 5) для тих, хто користується різними портативними пристроями (наприклад “Promt Mobile”, “Speereo Voice Translator”);
- 6) для тих, хто перекладає усне мовлення (наприклад “Google Translate for Android”).

Системи машинного перекладу мають багато недоліків, оскільки їх розробникам так і не вдалось досягнути кінцевої мети – якісно перекладати без участі

перекладача. Машинний переклад досі залишається недосконалим, що стало причиною вкрай негативного ставлення до нього з боку багатьох викладачів перекладу та студентів. Одним із найвагоміших аргументів, які наводять опоненти систем машинного перекладу, як виявилось у результаті бесід з перекладачами-практиками та викладачами перекладу, є те, що на редагування такого перекладу доводиться витратити стільки ж або й значно більше часу, ніж на переклад вручну. Ми погоджуємось із цим твердженням, проте все ж таки вважаємо необхідним знайомити студентів з такими програмами.

Розробник програм машинного перекладу компанія “Promt” [6] зазначає принаймні три основні випадки використання машинного перекладу:

- 1) розуміння суті тексту оригіналу;
- 2) переклад тексту, який не підлягає перекладу людиною, оскільки це занадто витратно;
- 3) підвищення ефективності й одночасне зниження вартості перекладу текстів, які вимагають подальшого редагування людиною.

Перекладачі-практики також свідчать, що інколи потрібно буквально за декілька хвилин перекласти текст великого обсягу й без заглиблення в деталі сформулювати суть. Сортування вхідної кореспонденції, особливо якщо вона надходить декількома іноземними мовами, огляд великих обсягів інформації з метою відбору потрібної для подальшої детальної обробки, переклад великих обсягів інформації в певній вузькій галузі – ось головні випадки застосування машинного перекладу.

У процесі формування професійної компетентності майбутніх перекладачів ми знайомили студентів з роботою таких програм машинного перекладу, як: Promt, Google Translate, Babylon, Microsoft Translator, Meta. Як виявилось у результаті бесід зі студентами, вони вже мали досвід використання таких програм для перекладу різних текстів: як таких, що зустрічались їм у побуті, так і для виконання домашніх завдань з перекладу. У результаті практичного застосування цих програм також було виявлено, що більшість студентів володіють техніками роботи з ними, а ось на доцільність їх використання та характер текстів, що підлягають такому перекладу, вони уваги не звертали. Тому саме цим аспектам ми приділили головну увагу, взявши за основу рекомендації щодо основних випадків використання програм машинного перекладу компанії “Promt” [6]. Для ознайомлення з призначенням цих програм ми застосовували групову дискусію, під час якої студенти ділились досвідом вдалого та невдалого машинного перекладу з обов’язковим зазначенням характеру тексту та ситуації. Після підбиття підсумків дискусії студенти порівнювали висновки, які вони зробили щодо випадків доцільного використання програм машинного перекладу, з рекомендаціями компанії “Promt”. Для набуття й відпрацювання навичок їх доцільного практичного використання ми вдалися до кейс-технології, у межах якої студенти в групах виконували завдання, для яких призначені ці програми:

1. Переклад суті оригінального тексту: за дорученням уявного керівника компанії здійснювали пошук інформації іноземною мовою в мережі Інтернет за заданою тематикою (наприклад: “Neutrino Based Communication”, “Indigo Children”, “Food Industry in Congo” тощо) з подальшим перекладом цих значних за обсягом та різномірних за походженням текстів за допомогою вищезгаданих

електронних перекладачів і коротким викладом суті із заздальгідь обумовленими параметрами за допомогою технік скороченого перекладу.

2. Переклад тексту, який не підлягає перекладу людиною, оскільки це надто витратно: аналіз та відбір вказаної іншомовної кореспонденції, що у великих обсягах надходить на електронну пошту уявної компанії. Студенти надсилали електронні листи (різноманітні іншомовні тексти) на заздальгідь створені електронні адреси, а відповідальні за ці поштові скриньки перекладали надходження за допомогою електронних перекладачів та за короткий час знаходили лист із потрібною інформацією.

3. Підвищення ефективності й одночасне зниження вартості перекладу текстів, які вимагають подальшого редагування людиною: перед студентами, які уявно працюють у перекладацькому бюро, було поставлено завдання перекласти описи та інструкції з використання мобільних телефонів “Водафон” (“Manuals for Vodafone mobiles”). За їх власним бажанням вони розділились на групи, одна з яких вважала, що більш ефективним буде переклад вищезазначеного матеріалу за допомогою програм машинного перекладу з подальшим їх редагуванням, а інша група віддала перевагу перекладу тих самих текстів вручну. Після завершення роботи обома групами уявний керівник (викладач) разом зі студентами порівнював результати за параметрами швидкість та якість.

Перекладацькі інструменти, використання яких передбачає активну участь людини у процесі перекладу (CAT), включають широкий спектр програм різного призначення. Крім програм машинного перекладу, які ми розглядали вище, існує цілий ряд перекладацьких інструментів: електронні словники, орфокоректори, пошукові системи, системи розпізнавання символів, системи аналізу мовлення, системи синтезу мовлення, системи голосового перекладу, ТМ системи тощо.

У процесі формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами інтерактивних технологій ми залучали студентів до активного використання електронних словників. Незважаючи на те, що існує значна кількість надійних та досить повних паперових словників, їх використання все ж таки має свої недоліки. В. Селегей називає такі з них:

- 1) що більшим виявляється обсяг словника, то складніше ним користуватись;
- 2) що повнішим і глибшим виявляється опис лексичних значень, то меншою мірою словник відповідає мовній та культурній ситуації;
- 3) що цікавішою є власне лексикографічна концепція словника, що більш інтегральними є засоби опису лексичних значень, то вужчою виявляється його лексична база [7].

Електронні словники мають декілька важливих переваг над паперовими, а саме: ширші можливості демонстрації змісту словникової статті, включаючи різноманітні графічні засоби, можливість часткового показу за різними критеріями, використання доступу до різноманітних лінгвістичних технологій – морфологічний та синтаксичний аналіз, повнотекстовий пошук, розпізнавання й синтез звуку тощо, що дає можливість подати навіть детальну інформацію за запитом користувача в зручній для нього формі [7]; здатні значно прискорити процес пошуку необхідної інформації, розвивати орфографічні та фонетичні вміння. Найбільш вдалимими представниками цієї численної групи перекладацьких інструментів, на наш погляд, є універсальні перекладні словники “АВВУУ 360

Lingvo”, які мають у своєму арсеналі й українську мову, “Multitran”, який не підтримує українську, однак якісний рівень запропонованих ним варіантів і зручність використання настільки високі, що можна змиритись з додатковим українсько-російським та російсько-українським перекладом.

У процесі формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами інтерактивних технологій ми здійснювали ознайомлення студентів з такими електронними словниками, як “MultiLex”, “Wordsmyth English Dictionary-Thesaurus”, “Merriam – Webster On-line”, “Російсько-англійський словник А.І. Смірницького”, “Multitran, Lingvo”, “Thesaurus – on-line версія”, “Англо-український фразеологічний словник” К.Т. Баранцева тощо, за допомогою технологій модерації й візуалізації та засобів мультимедіа, що допомогло узагальнити досвід студентів у використанні різноманітних електронних словників і визначити їх переваги та недоліки. Оскільки одним із головних інструментів модерації є правильно сформульоване запитання, наведемо перелік запитань, які були поставлені студентам:

1. Якими електронними словниками користувались Ви особисто?
2. Чи можете Ви продемонструвати на комп’ютері й прокоментувати роботу з добре знайомим Вам електронним словником, визначити його переваги та недоліки?
3. Чи можна класифікувати електронні словники подібно до паперових?
4. Чи можете Ви виділити електронний словник, який Ви використовуєте найчастіше?

За допомогою цих запитань різні думки студентів структурувались в цілісну картину, на основі якої вони робили свої власні висновки, самостійно продукували нові знання та вміння. Студенти прийшли до спільної думки, що на сучасному етапі найбільш універсальними, досконалими та зручними є словники “АВВУУ Lingvo” та “Multitran”, проте для досягнення більшої точності в перекладі не можна обмежуватись лише їх використанням, слід звертатись до спеціалізованих словників, навіть якщо вони існують лише в паперовому варіанті. Вони також висловили думку, що перекладач, який здійснює англо-український переклад, змушений користуватись англо-російськими словниками, оскільки кількість і якість англо-українських електронних словників і досі залишається незадовільною.

Ще одним, і на даний момент найбільш прогресивним, інструментом перекладача є ТМ (Translation Memory) системи. До їх складу входить цілий спектр технологій та засобів для перекладу, локалізації програмного забезпечення, термінологічних глосаріїв, перевірки якості перекладу, вбудовування до різноманітних систем документообігу. ТМ системи здатні значно скоротити час, що витрачається на переклад, перш за все, за рахунок використання інтерактивних інструментів, які накопичують у спеціальній базі даних відповідні фрагменти текстів двома мовами. Цими фрагментами можуть бути як цілі уривки, фрази, так і окремі слова й словосполучення. У подальшому раніше перекладені фрагменти автоматично пропонуються як зразки перекладу, що дає змогу зекономити інколи до 50% робочого часу. Найкраще ТМ системи працюють з технічними, юридичними та іншими текстами зі значною кількістю повторів. Тому, якщо перекладач постійно працює в одній і тій самій галузі, у нього з’являється можливість регулярно поповнювати базу даних, що в подальшому спрощує й прискорює

рює переклад. Найбільш відомими ТМ системами є “Trados Translation Solution”, інструментарій “DejaVu Interactive”, “SDLX”, “Transit і TermStar”, “WordFisher”, “IBM Translation Manager”, “Wordfast”. Професійні перекладачі здебільшого віддають перевагу “Trados”, проте не оминають своєю увагою й продукти інших компаній.

Як виявилось у результаті бесід, лише деякі студенти мали уявлення про роботу таких програм, ситуація з викладачами перекладу також залишала бажати кращого. Такий стан речей має свої об’єктивні причини:

1) у студентів та викладачів немає потреби у використанні ТМ систем, оскільки вони виявляються ефективними лише для перекладу однотипних текстів;

2) під час навчання студенти працюють над текстами різних жанрів та тематики, що позбавляє їх можливості активно поповнювати пам’ять перекладів;

3) навчальні заклади погано забезпечені не лише такими високовартісними програмами, а й комп’ютерною технікою загалом, тому можливості використання таких програм на постійній основі практично відсутні.

Враховуючи вищезазначене, для ознайомлення студентів з ТМ системами ми використовували ділову гру “Обираємо ТМ для бюро перекладів” та ресурси, які є доступними в мережі Інтернет. Головним завданням гри було обрати належну ТМ систему для невеликого уявного перекладацького бюро. Студенти, працюючи групою, здійснювали огляд сайтів компаній-розробників ТМ систем, читали відгуки користувачів, спілкувались з консультантами компаній розробників, вивчали та порівнювали їх програмні продукти з погляду призначення, функціональності та можливості випробувати програму до її придбання. Як зазначає Л.І. Корнеева, ділові ігри проходять, як правило, у формі узгодженого групового інтелектуального пошуку, який вимагає залучення до комунікації всіх учасників гри. По суті, ця технологія є особливою формою комунікації, яка дає змогу формувати комунікативні здібності, толерантність, уміння працювати в малих групах, самостійно мислити, прогнозувати результати й робити обґрунтовані висновки [8, с. 81], що сприяло активному формуванню професійної компетентності майбутніх перекладачів.

Оскільки в результаті попереднього огляду студентами ТМ систем вони виявили, що найбільшу увагу користувачів привабила система “SDL Trados”, то ми віддали перевагу роботі саме із цією системою – “SDL Trados Studio 2011 Professional”. Ще одним аргументом на користь цього програмного забезпечення була наявність безкоштовної пробної версії, яка працює протягом 30 днів. Програма дає змогу перекладачам використовувати ряд інструментів, інтегрована в єдине середовище редагування, реферування, підбору термінології та управління проектами і заснована на технології ТМ, яка, запам’ятовуючи вже запропоновані варіанти перекладу, позбавляє перекладача необхідності знову й знову опрацьовувати одні й ті самі фрагменти, шукати значення одних і тих самих термінів, згадувати, яку термінологію він використовував минулого разу, коли працював з певним клієнтом або яким формулюванням віддає перевагу певна фірма. Це значно скорочує час на виконання перекладу.

“Trados” складається із трьох головних частин:

1) робочого середовища, де є різні функції для здійснення якісного перекладу, тобто перекладач працює не в Microsoft Word чи Excel, а в спеціальній програмній оболонці;

2) “пам’яті перекладів”, яка накопичує зразки перекладів із того, що перекладає перекладач, або інших джерел;

3) пам’яті термінів, яку перекладач поповнює окремими термінами.

Компанія “Tra-service.ru”, яка здійснює продаж та технічну підтримку рішень “SDL Trados” на території Росії та країн СНД, називає такі переваги цього програмного забезпечення:

1. Всі інструментальні засоби: редагування, перевірки та управління проектами – перебувають у єдиному інтегрованому середовищі, яке можна налаштувати згідно з власними уподобаннями.

2. Програма має цілий ряд функцій, які забезпечують вагому економію часу. Функція “Context Match” призначена для визначення тематики й контексту документа та використовується для оптимізації процесу підстановки 100% збігів і підвищення якості перекладу. За допомогою функції “AutoPropagation” повторюваний текст автоматично підставляється в реальному часі, що також пришвидшує переклад. Функція пошуку по декількох ТМ підвищує можливість використання вже перекладеного тексту, оскільки забезпечує одночасний доступ до декількох ТМ. Запатентована технологія “AutoSuggest™” прискорює редагування перекладу шляхом інтелектуальної підстановки субсегменту в процесі введення тексту. За допомогою функції “QuickPlace™” можна швидко здійснити форматування тексту, вставити теги, placeable-елементи і змінні, такі як числа, дати, час тощо. Попередній перегляд у режимі реального часу дає змогу переглядати документи у форматі Microsoft® Word, HTML або XML упродовж виконання перекладу, що означає економію часу на етапі верстки документа після закінчення проекту. Функції перевірки якості та орфографії дають змогу виявляти помилки безпосередньо в процесі введення тексту й скоротити час перевірки перекладу. На численні прохання користувачів створений новий фільтр, що забезпечує можливість роботи з файлами у форматі PDF.

3. Використання відкритих галузевих стандартів сприяє спрощенню спільного використання файлів, ТМ і термінологічних баз різними інструментальними засобами, в яких також реалізована підтримка XLIFF 1.2, TMX і TBX. Пакети Software Development Kit (SDK) дають змогу інтегрувати систему “SDL Trados Studio” з додатками сторонніх виробників [9].

Упродовж 30 днів студенти практично опанували пробну версію “SDL Trados Studio 2011 Professional”, перекладаючи значну кількість текстів науково-го характеру на тему “Global Warming”.

Однак, як зауважує І. Сахневич, студенти – майбутні перекладачі, повинні також самостійно здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет за допомогою web-браузерів, баз даних, інформаційно-пошукових та інформаційно-довідкових систем, автоматизованих бібліотечних систем, електронних журналів; уміти організувати двомовний діалог у мережі: використовувати електронну пошту, синхронні конференції, спілкування on-line в мережах типу Skype, Chat [10, с. 48–55]. Тому в процесі перекладу текстів за допомогою “SDL Trados” ми також стимулювали студентів до використання цих інформаційно-комунікаційних технологій як важливих джерел інформації для перекладу та спілкування.

Висновки. Така організація навчальної діяльності (набуття студентами практичного досвіду у використанні електронних ресурсів та нових інформацій-

них технологій для оптимізації процесу перекладу за допомогою інтерактивних технологій навчання), на нашу думку, є найбільш вдалою, оскільки дає змогу формувати як професійно-пізнавальну, так і особистісну та соціальну компетенції, які в комплексі становлять професійну компетентність перекладача.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі передбачають як пошук та опанування студентами нових електронних ресурсів й інформаційних технологій, що постійно створюються та вдосконалюються з метою оптимізації процесу перекладу, так і підбір гомоорієнтованих інтерактивних технологій з метою оптимізації процесу професійної підготовки майбутніх перекладачів.

Список використаної літератури

1. Сисоєва С.О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу : [монографія] / С.О. Сисоєва. – Хмельницький : ХГПА, 2008. – 324 с.
2. Дерешко Б.Ю. Классификация информационно-коммуникационных образовательных технологий и их использование в учебном процессе вуза / Б.Ю. Дерешко // Телекоммуникации и информатизация образования. – 2005. – № 6. – С. 92–103.
3. Мельничук І.М. Теорія і методика професійної підготовки майбутніх соціальних працівників засобами інтерактивних технологій у вищих навчальних закладах : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04 / І.М. Мельничук. – Тернопіль, 2011. – 585 с.
4. Мацюк О.О. Формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О.О. Мацюк. – Тернопіль, 2011. – 242 с.
5. Інформаційні технології в перекладі : [навч. посіб.] / за заг. ред. Т.І. Коваль. – К. : Видавничий центр КНЛУ, 2010. – 261 с.
6. PROMT. Automated Translation Solutions [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.promt.com/>.
7. Селегей В. Электронные словари и компьютерная лексикография [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.lingvoda.ru/transforum/articles/selegey_a1.asp.
8. Корнеева Л.И. Современные интерактивные методы обучения в системе повышения квалификации руководящих кадров в Германии: зарубежный опыт / Л.И. Корнеева // Университетское управление. – 2004. – № 4 (32). – С. 78–83.
9. Материалы по SDL Trados [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.tra-service.ru/brochures>.
10. Сахневич І. Умови ефективної організації самостійної роботи із вивчення іноземної мови майбутніми технічними перекладачами в позааудиторний час / І. Сахневич // Вища освіта України. – 2008. – № 3. – С. 48–55.

Стаття надійшла до редакції 18.01.2013.

Шыба А.В. Использование новых информационных технологий в процессе формирования профессиональной компетентности будущего переводчика средствами интерактивных технологий

В статье рассматривается проблема получения студентами практического опыта в использовании электронных ресурсов и новых информационных технологий для оптимизации процесса перевода, которая трактуется как главная особенность формирования профессиональной компетентности современного переводчика средствами интерактивных технологий.

Ключевые слова: *электронные ресурсы, информационные технологии, интерактивные технологии, профессиональная компетентность переводчика, формирование.*

Shyba A. The use of new information technologies in shaping the future of professional competence of an interpreter by means of interactive technologies

The article deals with the problem of students acquiring practical experience of using the electronic resources and new information technologies to optimize the translation process that is regarded as the main feature in development of the professional competence of contemporary translators by means of interactive technologies.

Key words: *electronic resources, information technologies, interactive technologies, professional competence of the translator, development.*